



Pelastuslaitosten  
kumppanuusverkosto

Pelastussuunnitelma

# Suunnistuksen Kom- passi-cup / Häme Osakilpailu

## 1. SUUNNITELMAN TARKOITUS

Tämän pelastussuunnitelman tarkoitus on ohjata tapahtuman toimeenpanoon osallistuvaa henkilökuntaa turvallisuusasioissa sekä selkeyttää turvallisuuden vastuita ja velvoitteita.

Tämän yleisötapahtuman toimeenpanoon osallistuvat tahot sitoutuvat noudattamaan pelastussuunnitelmaa ja parantamaan sen avulla kaikkien yhteistä turvallisuutta!

### Tapahtuman yleistiedot:

Tapahtuman nimi:	Suunnistuksen Kompassi cup / Häme
Tapahtuman ajankohta: päivämäärä ja kellonajat	27.8.2024 klo 16.00 – 22.00
Tapahtumapaikka: nimi, osoite ja kunta	Pälkäneen Aitoon kuntoradan metsäalueet. Kilpailukeskus Aitoon kuntoradan parkkialue. Maisentie 50, 36600 PÄLKÄNE
Tapahtuman järjestäjä: vastuullisen järjestäjän nimi, y-tunnus, yhteystiedot	Pälkäneen Luja-Lukko ry/ suunnistusjaosto y-tunnus 1040043-8 Pälkänevedentie 221 36600 PÄLKÄNE
Tapahtuman järjestäjän yhteyshenkilö: nimi ja yhteystiedot	Linnainmaa Pekka 0400 834 274 pekelinnainmaa@hotmail.com
Tapahtuman turvallisuudesta vastaava: nimi ja yhteystiedot	Linnainmaa Pekka 0400 834 274 pekelinnainmaa@hotmail.com
Tapahtuman turvallisuushenkilöstö: järjestyksenvolvojen ja muun turvallisuushenkilöstön määrä, sijoittelu ja tehtävät. Suurissa tapahtumissa järjestelyt, kuten kaavio organisaatiosta, organisaation keskinäinen viestintä ja hälytysyhteydet esitetään yksityiskohtaisemmin esimerkiksi erillisellä liitteellä.	Turvallisuudesta rakenteiden osalta vastaa Pekka Linnainmaa. Varsinaisia järjestyksenvolvoja ei ole. Kilpailuorganisaatio vastaa järjestysten pidosta isännän vastuulla ja kilpailunjohtajan määräysten mukaan. Liikenteen ohjauksesta vastaa Teemu Pusa. Liikenteenohjauksessa käytetään kokeneita henkilöitä.
Kohderyhmä: aikuisia, lapsia, vanhuksia, liikuntarajoitteisia, jne.	Suunnistajia 6-14 v
Tapahtuman kuvaus: tarkka kuvaus tapahtumasta ja sen kulusta, ohjelmasta jne.	Lasten suunnistuskilpailu. Ensimmäiset lähtijät lähtevät klo17.30. Kilpailu käydään Aitoon kuntoradan alueella, joka rajautuu teihin siten, että alue jää varsin pieneksi.
Arvio henkilömäärästä: arvio samanaikaisesti läsnä olevien henkilöiden määrästä (asiakkaat + henkilökunta)	Laajalla alueella pysäköinnissä ja odotusalueilla 100-150 henkeä.

	Kilpailukeskuksessa yhtä aikaa max 100 henkilöä
<p>Tapahtuman erityispiirteet: <i>tapahtuman mahdolliset erityispiirteet kuten vaaralliset kemikaalit, nestekaasu ja muut vaaralliset kemikaalit, avotuli, pyrotekniset tehosteet, ilotulitteet, tuliesitys, extremelajit, eläimet, tilapäinen majoittuminen tai telttailu jne. Jos tapahtuma sisältää palveluita tai toimintoja, jotka järjestää erillinen tapahtumapalveluiden tuottaja, tässä kohdassa esitetään lisäksi, kuinka yhteistoiminta järjestäjän ja erillisen palvelun tuottajan välillä toteutetaan. Mahdolliset erilliset pelastussuunnitelmat tai turvallisuusasiakirjat liitetään tapahtuman pelastussuunnitelmaan.</i></p>	Tapahtuma toteutetaan metsäalueella ja kilpailukeskuksessa tukitoimintoja.
<p>Tapahtumapaikan erityispiirteet: <i>tapahtumapaikan erityispiirteet kuten kallio, kiipeämismahdollisuus, vesi, iso liikenneväylä, syrjäinen sijainti, pimeys, tapahtuma maastossa, huonot tieyhteydet, saari jne.</i></p>	Metsä

## 2. TAPAHTUMAN VAAROJEN JA RISKIEN SELVITYS JA ARVIOINTI SEKÄ TAPAHTUMAN TURVALLISUUSJÄRJESTELYT JA OHJEET

Tapahtuman vaarat ja riskit on selvitetty ja arvioitu. Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on tiedostettava mitä vaaroja ja riskejä tapahtumaan kohdistuu, mistä ne voivat aiheutua ja mitä seurauksia niillä voi olla. Jokaista havaittua riskiä ja vaaraa varten on suunniteltu ennaltaehkäisevät järjestelyt, varautumisjärjestelyt sekä toiminta riskin toteutuessa. Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on omaksuttava seuraavat asiat.

Vaara/riski	Tapaturma/sairaskohtaus
Syyt	Kompastuminen, kaatuminen, liukastuminen, tapahtuma-alueen maaston epätasaisuus, rakenteen/puun kaatuminen, viallinen sähkölaite tai -johto, nestekaasu, liikenne, häiriökäyttäytyminen, lämmin tai kylmä ilma, oksien/risujen aiheuttamat iho- ja silmävammat, eksyminen.
Seuraukset	<p>Henkilövahingot, tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, maine, muuta?</p> <p>Suunnistaessa mahdolliset yleisimmät vammat ovat mm. oksien/risujen aiheuttamat iho- ja silmävammat sekä kaatumisesta tai horjahtamisesta johtuvat kolhut ja venähdykset. Henkeä uhkaavat tilanteet ovat hyvin harvinaisia, mutta sairaskohtauksen mahdollisuus on huomioitava. Poikkeuksellisen kylmä tai kuuma lämpötila voi aiheuttaa terveydellisen riskin tapahtumaan osallistuville. Henkilövahinkojen varalta kilpailukeskuksessa on ensiapupiste, jossa on paikalla lääkäri koko tapahtuman ajan. Mahdollisen vakavan loukkaantumisen/sairastumisen yhteydessä kyseinen henkilö ohjataan terveydenhuollon päivystyksikköön tai otetaan yhteys hätänumeroon. Kilpailukeskukseen pääsee autolla ja lähin sairaala on 40 min matkan päässä. Poikkeuksellisten sääolojen sattuessa tapahtuma voidaan keskeyttää hetkellisesti tai kokonaan. Kilpailukarttoihin painetaan puhelinumero, johon mahdollinen maastossa loukkaantunut tai eksynyt kilpailija voi soittaa. Tapahtuman järjestävästä henkilökunnasta lähes kaikki ovat suunnistustaitoisia ja voivat osallistua loukkaantuneen/eksyneen kilpailijan paikallistamiseen.</p>
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> <li>- suojataan kulkureiteillä ja uloskäytävillä olevat kaapelit ja johdot</li> <li>- käytetään ulkotiloissa vain ulkokäyttöön soveltuvia sähköjohtoja. Sähkölaitteet suojataan sateelta ja kosteudelta.</li> <li>- tarkkaillaan ja puututaan lattian, maaston ja rakenteiden liukkauteen ja epätasaisuuteen</li> <li>- rajataan ja merkitään vaaralliset alueet</li> <li>- tapahtumaan laaditaan liikennesuunnitelma ja varataan riittävästi liikenteenohjaajia</li> <li>- henkilökunta koulutetaan tarkkailemaan sekä ilmoittamaan tapaturmariskejä ja häiriökäyttäytymisen merkeistä sekä puuttumaan niihin etupainotteisesti</li> <li>- tarkkaillaan asiakkaiden kuntoa ja puututaan etupainotteisesti</li> <li>- väentungoksen osalta ks. väentungostaulukko</li> <li>- varmistetaan, että elintarvikeohjeistuksia noudatetaan</li> </ul>

	- muuta?
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"><li>- varataan välineitä vaarallisten alueiden rajaamiseen ja merkitsemiseen</li><li>- hankitaan liukkauden torjuntavälineitä, kuten hiekkaa ja työkaluja</li><li>- varataan riittävästi ensiaputaitoista henkilöstöä</li><li>- hankitaan riittävästi ensiapuvälineistöä</li><li>- merkitään ensiapupiste näkyvästi</li><li>- varataan asiakkaille ja henkilökunnalle riittävästi vettä</li><li>- koulutetaan henkilökunta toimimaan tapaturma- ja sairaskohtaustilanteissa</li><li>- suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen</li><li>- muuta?</li></ul>
Vastuut	Kilpailukeskuksesta vastaava sekä kilpailun johtaja

## Ohjeet tapaturmien (ja sairaskohtausten) ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdystä toimenpiteistä on ilmoitettava tapahtuman turvallisuuspäällikölle/järjestäjälle numeroon 040 715 8259. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Tarkkaile tapahtuma-alueella erityisesti seuraavia asioita:

1. Tarkkaile tapahtuma-alueella kompastumis-, liukastumis- ja kaatumisvaaroja, kuten kulkureiteillä olevia sähköjohtoja sekä lattian, maaston ja rakenteiden liikkautta ja epätasaisuutta jne. Estä liikkuminen vaarallisella alueella ja korjaa puute mahdollisuuksien mukaan.
2. Tarkkaile tapahtuma-alueella tippumis- ja putoamisvaaroja, kuten lunta, jäätä, puita ja puunoksia, tilapäisiä rakenteita jne. Estä liikkuminen vaarallisella alueella ja korjaa puute mahdollisuuksien mukaan.
3. Estä yleisön pääsy kosketuksiin vaaraa aiheuttavien esineiden ja alueiden, kuten grillien ja muiden kuumien esineiden, nestekaasun ja muiden vaarallisten kemikaalien käyttö- ja säilytyspaikkojen sekä aggregaattien jne. kanssa.
4. Tarkkaile yleisön kuntoa ja puutu etupainotteisesti.

## Sairaskohtaus-/ tapaturmatilanteessa

**Henkeä uhkaavissa tilanteissa (esim. tajuton potilas, rintakipu, hengitysvaikeus) tee välittömästi hätäilmoitus suoraan hätänumeroon 112.**

1. **Kutsu paikalle tapahtuman ensiapuvastaava soittamalla numeroon 050 411 4582.** Toimi hänen antamiensa ohjeiden mukaisesti. Mikäli ensiapuvastaava ei pääse välittömästi paikalle, toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.
2. **Selvitä, mitä on tapahtunut. Saatko henkilön hereille?** Herättele häntä puhuttelemalla ja ravistelemalla. Jos henkilö ei herää,

### Soita hätänumeroon 112.

Voit myös huutaa apua, ja pyytää paikalla olevia tekemään hätäilmoituksen numeroon 112. Hätäkeskuksen antamia ohjeita tulee noudattaa.

### 3. **Käännä autettava selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti? Avaa hengitystie.**

Ojenna autettavan pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla. **Katso, kuuntele ja tunnustele hengitystä.** Arvioi onko hengitys normaalia, epänormaalia tai se puuttuu. Mikäli epäröit, toimi kuin hengitys ei olisi normaalia.

#### ➔ **Hengitys on normaalia.**

Käännä henkilö kylkiasentoon. Huolehdi, että hengitystie on avoin ja henkilö hengittää normaalisti. Seuraa ja tarkkaile hengitystä ammattiavun tuloon asti.

#### ➔ **Hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu.**

Aloita elvytys.

### 4. **Aloita paineluelvytys.**

Aseta kämmenesi tyviosa keskelle autettavan rintalastaa ja toinen kätesi rintalastalla olevan käden päälle. Sormet ovat limittäin. Paina suurin käsi-varsin kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa siten, että rintalasta painuu 5–6 cm. Anna rintakehän palautua paineluiden välissä. Keskimääräinen painelutiheys on 100 kertaa minuutissa, eikä ylitä 120 kertaa minuutissa. Laske painelut ääneen.

### 5. **Puhalla 2 kertaa.**

Avaa hengitystie. Aseta suusi tiiviisti autettavan suun päälle ja sulje sormilasi hänen sieraimensa. Puhalla rauhallisesti ilmaa autettavan keuhkoihin. Puhalluksen aikana katso, että autettavan rintakehä nousee (liikkuu). Toista puhallus. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia.

### 6. **Jatka elvytystä tauotta rytmillä 30:2** (30 painallusta ja 2 puhallusta) kunnes autettava herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.

Vaara/riski	Väentungos
Syyt	Yhtäaikaisesti saapuva tai poistuva suuri ihmismäärä, tapahtuma-alueelle otetaan liikaa ihmisiä, ihmisten pakkautuminen esimerkiksi lavan eteen, poistumisreittien puutteellisuus, tapahtuma-alueen huono alue-suunnittelu, aggressiivinen henkilö, uhkaus, yleisön ohjeistuksen ja opastuksen puute, tapahtumaan kohdistuva suuri kiinnostus, muuta?
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot, maine, muuta?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tapahtuman maksimihenkilömäärä määritellään etukäteen ja alueen/tilan maksimikapasiteettia noudatetaan. Alueelle pääsyä rajoitetaan ajoissa aidoin, sulkunauhoin tai sulkemalla sisääntulo.</li> <li>- tapahtuma-alue suunnitellaan palvelemaan maksimihenkilömäärää, varataan riittävästi vapaata tilaa ja sijoitetaan tapahtuman tilapäiset rakenteet asianmukaisesti</li> <li>- suunnitellaan sisääntuloväylät jonotusjärjestelyineen ja narikoineen asianmukaisesti</li> <li>- suunnitellaan poistumisreitit asianmukaisesti ja merkitään ne näkyvästi</li> <li>- suunnitellaan ohjelmanumerot siten, ettei ruuhkaa pääse syntymään</li> <li>- sijoitetaan paineaitoja esimerkiksi lavan edustalle</li> <li>- varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä ammattitaitoiset järjestyksenvalvojat</li> <li>- koulutetaan henkilökunta väentungoksen ennaltaehkäisyyn</li> <li>- suoritetaan jatkuvaa valvontaa ja yleisön liikkumisen tarkkailua tapahtuma-alueella, ongelmiin puututaan etupainotteisesti</li> <li>- varataan kattava äänentoistojärjestelmä tai megafonit, joilla yleisöä voidaan opastaa</li> <li>- ohjeistetaan ja opastetaan yleisöä merkinnöin sekä kuulutuksin</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> <li>- varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä aita- ja sulkunauhaa alueen sulkua ja kulun rajoittamista varten</li> <li>- reagoidaan välittömästi onnettomuuden sattuessa, tiedotetaan yleisöä ja annetaan ohjeet toimintaan</li> <li>- pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavina</li> <li>- merkitään poistumisreitit asianmukaisesti</li> <li>- koulutetaan henkilökunta toimimaan väentungostilanteessa</li> <li>- suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Vastuut	Kilpailukeskuksesta vastaava sekä kilpailun johtaja

## Ohjeet väentungoksen ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon 040 7158259. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

1. Varmista, että olet tietoinen kunkin alueen maksimihenkilömäärästä. Tarkkaile maksimihenkilömäärää ja rajoita tarvittaessa alueelle pääsyä.
2. Tarkkaile yleisön liikehdintää tapahtuma-alueella ja puutu etupainotteisesti, mikäli havaitset ruuhkautumista tms.
3. Ohjeista ja opasta yleisöä tapahtuma-alueella.
4. Varmista, että poistumisreitit ja kulkureitit niille ovat esteettömät.

## Väentungostilanteessa

Ilmoita väentungoksesta tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon 040 7158259 ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Pyri rauhoittamaan yleisöä.
2. Ohjaa yleisöä pois päin väentungoksesta.
3. Valmistaudu tapahtuma-alueen evakuointiin.
4. Mikäli tapahtuma-alue tai sen osa joudutaan evakuoimaan, toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti. Ohjaa yleisöä käyttämään lähintä poistumisreittiä, mikäli se on turvallista.



Vaara/riski	Häiriökäyttäytyminen
Syyt	Aggressiivinen tai päihtynyt asiakas, tapahtuman huonot järjestelyt (esimerkiksi jonottaminen, huono aluesuunnittelu), tapahtuman tuottama pettymys, mielenilmaus, muuta?
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot, maine, muuta?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> <li>- suunnitellaan tapahtuma ja tapahtuma-alue huolellisesti</li> <li>- varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä ammattitaitoiset järjestyksenvalvojat</li> <li>- koulutetaan henkilökunta häiriökäyttäytymisen ennaltaehkäisyyn</li> <li>- suoritetaan tarkastukset sisääntuloväylillä kiellettyjen esineiden ja aineiden poisottamiseksi</li> <li>- suoritetaan jatkuvaa valvontaa tapahtuma-alueella ja puututaan etupainotteisesti</li> <li>- noudatetaan ja valvotaan alkoholilainsäädännön toteutumista</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> <li>- varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä ammattitaitoiset järjestyksenvalvojat</li> <li>- koulutetaan henkilökunta toimimaan häiriökäyttäytymistilanteessa</li> <li>- suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Vastuut	Kilpailukeskuksesta vastaava sekä kilpailun johtaja

## Ohjeet häiriökäyttäytymisen ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon . Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

1. Tarkkaile yleisön kuntoa ja mahdollisia merkkejä alkavasta häiriökäyttäytymisestä. Puutu tilanteeseen etupainotteisesti.
2. Tarkasta sisääntuloväylillä, ettei yleisöllä ole mukanaan kiellettyjä esineitä tai aineita.
3. Valvo alkoholilainsäädännön toteutumista saamiesi ohjeiden mukaisesti.

## Häiriökäyttäytymistilanteessa

Ilmoita häiriökäyttäytymisestä tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon 040 715 8259 ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Älä mene uhkaavaan tilanteeseen yksin.
2. Säilytä riittävä etäisyys uhkaavaan henkilöön.
3. Puhu uhkaavalle henkilölle selkeästi, lyhyesti ja myötäile häntä.
4. Älä keskeytä, vähättele tai provosoidu vastauhkailuun.
5. Pidä kädet näkyvissä ja vältä uhkaavan henkilön tuijottamista.
6. Älä käännä uhkaavalle henkilölle selkääsi.
7. Pyri rauhoittamaan tilanne.

Vaara/riski	Tulipalo
Syyt	Viallinen sähkölaite tai -johto, tupakointi, ilkivalta, pyrotekniset tehosteet, tuliesitys, ilotulitus, avotuli, nestekaasu ja muut vaaralliset kemikaalit, kynttilät, muuta?
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot, maine, muuta?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tarkastetaan sähkölaitteet ja -asennukset ennen käyttöönottoa. Vialliset laitteet poistetaan käytöstä.</li> <li>- käytetään ulkotiloissa vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja. Sähkölaitteet suojataan sateelta ja kosteudelta.</li> <li>- sallitaan tupakointi vain merkityillä alueilla. Tupakointi on ehdottomasti kielletty nestekaasun sekä muiden (palo)vaarallisten kemikaalien varastointi- ja käyttöpaikkojen läheisyydessä.</li> <li>- varataan tupakointialueelle palamattomasta materiaalista valmistetut tuhkakupit ja niiden tyhjennysastiat</li> <li>- sijoitetaan kynttilät palamattomalle alustalle ja varmistetaan, ettei niiden läheisyydessä ole syttyvää materiaalia. Kynttilöiden käytössä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja niiden käyttöä valvotaan koko ajan. Käytetään vain turvakynttilöitä.</li> <li>- neuvotellaan avotulen käytöstä maanomistajan ja pelastusviranomaisen kanssa sekä suunnitellaan avotulen käytölle riittävät turvallisuusjärjestelyt</li> <li>- suositetaan ruoanvalmistuksessa sähkön käyttöä, liekillisten pisteiden määrä pidetään mahdollisimman pienenä</li> <li>- varmistetaan, että ruoanvalmistuspisteiden läheisyydessä ei ole palavaa materiaalia, varmistetaan kunkin laitteen vaatimasta riittävästä suojaetäisyydestä</li> <li>- varmistetaan sisusteiden paloturvallisuus (syttyvyysluokitus SL1, DIN4102 B1 tai vastaava)</li> <li>- suoritetaan jatkuvaa valvontaa tapahtuma-alueella</li> <li>- koulutetaan henkilökunta tulipalojen ennaltaehkäisyyn</li> <li>- laaditaan pyroteknisistä tehosteista, tuliesityksestä ja ilotulituksesta omat ilmoitukset, joiden mukaisia turvallisuusjärjestelyitä noudatetaan</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> <li>- varataan alkusammutuskalustoa riittävästi sekä sijoitetaan ja merkitään alkusammutuskalusto asianmukaisesti</li> <li>- pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavissa</li> <li>- pidetään palo-ovet suljettuina ja salvattuina</li> <li>- pidetään pelastustiet esteettöminä</li> <li>- koulutetaan henkilökunta toimimaan tulipalotilanteessa</li> <li>- suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Vastuut	Kilpailukeskuksesta vastaava sekä kilpailun johtaja

## Ohjeet tulipalojen ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon 0400 834274. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Tarkasta, että

1. kaikki sähkölaitteet ja -asennukset ovat kunnossa. Rikkinäisiä tai viallisia sähkölaitteita ja -johtoja ei saa käyttää.
2. ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja. Sähkölaitteet on suojattu sateelta ja kosteudelta.
3. tupakointi tapahtuu vain merkityillä tupakointialueilla ja käytössä on vain palamattomasta materiaalista valmistettuja tuhkakuppeja
4. kynttilät on sijoitettu palamattomalle alustalle ja niiden käyttöä valvotaan koko ajan. Käytössä olevat kynttilät ovat turvakynttilöitä.
5. ruoanvalmistuspisteiden läheisyydessä ei ole palavaa materiaalia ja että kunkin laitteen vaatiman turvaetäisyyden täytyvät
6. kaikki sisusteet ovat paloturvallisia (syttyvyysluokitus SL1, DIN4102 B1 tai vastaava). Poista käytöstä sisusteet, joiden syttyvyysluokitukselta ei voida varmistua.
7. rakennuksen ja rakenteiden ulkoseinustalla tai katsomoiden alla ei säilytetä palavaa materiaalia
8. poistumisreiteillä ei ole tavaraa ja että poistumisreitit sekä kulkureitit ovat esteettömät
9. alkusammutuskalusto on käytettävissä, esteettömästi saatavilla ja merkitty asianmukaisesti
10. palo-ovet ovat suljettuina ja salvattuina
11. pelastustiet ovat esteettömät
12. kaikki tapahtuma-alueella olevat nestekaasupullot ovat kytkettyinä käyttölaitteisiin, eikä tapahtuma-alueella säilytetä irtopulloja
13. yleisön pääsy nestekaasun ja muiden vaarallisten kemikaalien käyttö- ja säilytyspaikoille on estetty.

## Tulipalotilanteessa

Ilmoita tulipalosta tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon 0400 834274 ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

### Pelasta ja varoita

- Säilytä malttisi. Toimi rauhallisesti ja harkiten, mutta kuitenkin ripeästi.
- Pelasta ja varoita välittömässä vaarassa olevia. Älä kuitenkaan saata itseäsi hengenvaaraan.

### Sammuta

- Yritä sammuttaa palo tai rajoittaa sitä alkusammutusvälineillä, kun palo on vielä hallittavissa.
- Älä sammuta vedellä rasvapaloo, rasvapalo leviää räjähdysmäisesti jo pienestä vesimäärästä.
- Vältä savukaasujen hengittämistä. Mene palon lähelle vasta, kun siinä on alkusammutusvälineet käyttövalmiina.
- Jos paloo ei pysty turvallisesti sammuttamaan, yritä rajoittaa paloo sulkemalla ovi. Älä vaaranna itseäsi. Jos palavaan tilaan johtava ovi on kiinni ja kahva tai ovi on kuuma, älä avaa ovea.

### Hälytä apua soittamalla hätänumeroon 112.

- Muista! Savu tappaa. Älä siis viivyttelä palavassa tilassa. Älä koskaan poistu savuiseen tilaan.

### Rajoita palon leviämistä sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmanvaihto.

### Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Toimenpidejärjestys voi vaihdella tilanteen mukaan!

## HÄTÄNUMERO 112

1. SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT
2. KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT
3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA: Maisentie 50 PÄLKÄNE
4. VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN
5. TOIMI ANNETTUJEN OHJEIDEN MUKAAN
6. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN

Opasta apu paikalle. Soita uudelleen, jos tilanne muuttuu.

Vaara/riski	Sääolosuhde
Syyt	Poikkeuksellisen lämmin tai kylmä ilma, kova tuuli, myrsky, rankkasade, ukkonen, salamointi, muuta?
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, tapahtuman peruminen tai siirtäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot, maine, muuta?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sää tiedotusten seuraaminen ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana</li> <li>- tapahtuman peruminen tarvittaessa</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ohjeistetaan yleisöä varautumaan sään mukaisesti</li> <li>- seurataan sää tiedostuksia jatkuvasti ja pyritään reagoimaan niihin etupainotteisesti</li> <li>- kiinnitetään tilapäiset rakenteet asianmukaisin painoin</li> <li>- tarkastetaan kaikkien tilapäisten rakenteiden kunto ennen tapahtuman alkua ja säännöllisesti tapahtuman aikana</li> <li>- vaaditaan kaikista tilapäisistä rakenteista pystytystodistus</li> <li>- tunnetaan tilapäisten rakenteiden tuulirajat ja tiedetään, miten toimitaan tuulen ylittäessä tietyt rajat</li> <li>- suositetaan materiaalivalinnoissa tuulta läpäiseviä materiaaleja</li> <li>- kehoitetaan asiakkaita ja henkilökuntaa juomaan riittävästi vettä, mikäli ilma on lämmin, ja lisäksi asiakkaille sekä henkilökunnalle varataan riittävästi vettä</li> <li>- ohjeistetaan henkilökunta toimimaan erilaisissa sääolosuhteissa</li> <li>- suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen</li> <li>- muuta?</li> </ul>
Vastuut	Kilpailukeskuksesta vastaava sekä kilpailun johtaja

## Ohjeet sääolosuhteisiin varautumiseen

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle/järjestäjälle numeroon 0400 834 274. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Tarkasta, että

1. tilapäiset rakenteet on kiinnitetty asianmukaisin painoin
2. tilapäiset rakenteet ja laitteet ovat kunnossa
3. tilapäisten rakenteiden tuulirajat ovat tiedossa ja tunnet toimintamallin tuulen ylittäessä kyseiset rajat
4. yleisö ja henkilökunta juovat riittävästi vettä lämpimällä ilmalla.

## Vaikeassa sääolosuhteessa

Ilmoita vaikeasta sääolosuhteesta tapahtuman turvallisuuspäällikölle/järjestäjälle numeroon 0400 834 274 ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Pyri rauhoittelemaan yleisöä.
2. Mikäli sääolosuhde yltyy vaikeaksi, ohjaa yleisö pois tilapäisten rakenteiden, puiden ja irtaimiston läheisyydestä. Jos mahdollista, ohjaa yleisö siirtymään sisätiloihin (ei telttoihin!).
3. Rajuilman sattuessa tai tuulen yltyessä yli 15 m/s telttojen kiinnitystä tehostetaan tai telttojen käyttö keskeytetään. Ihmiset ohjataan pois telttojen läheisyydestä ja teltat puretaan, jos se on mahdollista. Mikäli valmistaja on antanut muita ohjeita, noudatetaan niitä. Ohjeet:
4. Jos tapahtuma on sisätilassa, sulje ovet ja ikkunat. Älä päästä yleisöä ulkotiloihin. Odota sään tasaantumista.
5. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Toimintaohjeita sääilmiöiltä suojautumiseen löytyy myös Ilmatieteenlaitoksen verkkosivuilta osoitteesta <http://ilmatieteenlaitos.fi/varoitukset>.



### 3. YKSITYISKOHTAISET TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

#### Alkusammutuskalusto

Laatu	Määrä (kpl)
Jauhesammutin (6 kg)	1
Nestesammutin (6 l)	
Vaahtosammutin (6 l)	
Hiilidioksidisammutin (co <sub>2</sub> , 5 kg)	
Pikapaloposti	
Sammutuspeite	1
Muu, mikä?	

Alkusammutuskalusto on merkitty opastein ja kaikki alkusammuttimet ovat esteettömästi saatavilla. Alkusammutuskaluston käytettävyys ja esteettömyys tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana.

Pohjakarttaan on merkitty alkusammutuskaluston sijainnit.

#### Automaattinen paloilmoitin

Tapahtumatilassa on automaattinen paloilmoitin

Kyllä  Ei

Paloilmoittimen keskuskojeen sijainti

Paloilmoittimen hoitajan/huoltoyhtiön yhteystiedot

Paloilmoittimelle tehdään irtikytkentöjä tapahtuman ajaksi

Kyllä  Ei

Miksi paloilmoittimen irtikytkentöjä tehdään (esim. savukone, pyrotekniikka, tuliesitys)

Miten palovartiointi irtikytkennän ajaksi on järjestetty

#### Ensiapu

Tapahtumaan on laadittu ensiapusuunnitelma, joka on tämän suunnitteleman liitteenä.

*Ohje: Pääsääntöisesti erillinen ensiapusuunnitelma laaditaan vain tapahtumiin, joissa on samanaikaisesti läsnä yli 2000 henkilöä tai tapahtuman erityispiirteet vaativat erityisiä ensiapujärjestelyitä. Ensiapusuunnitelmalomake löytyy kumppanuusverkoston verkkosivuilta. Alle 2000 henkilön tapahtumiin riittää, kun ensiavun osalta täytetään seuraava taulukko. Ensiapuhenkilöstön määrä suhteutetaan yleisön määrään, riskeihin sekä tapahtuma-alueen kokoon. Tarkemmat ensiapuvalmiuden minimivaatimukset löytyvät pelastussuunnitelman laadintaoppaan Ensiapu-kohdasta.*

Ensiavun vastuuhenkilö	Nimi: Hannele Kinnunen Puhelin: 050 4114582 Sähköposti: hannele1980@gmail.com			
Ensiapuhenkilöstö		Määrä	Koulutus	Päivystysaika
	Johto	1	lääkäri	Koko kilpailu
	Päivystäjät	2	sairaanhoitaja	Koko kilpailu

Ensiapumateriaali	<p><i>Kuvataan, millaista ensiapumateriaalia on hankittu ja minne ne on sijoitettu.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kilpailukeskuksessa sijaitsevaan ensiapupisteeseen varataan välineistöä ihovammojen puhdistamista ja sitomista varten.</li> </ul>
-------------------	--



	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Venähdyksiä, ruhjeita yms. varten varaudutaan sidetarpein ja kylmäpakkauksin (kylmä, koho, kompressio)</li> <li>- Silmävammat ohjataan silmälääkärin arvioon paikalla olevan lääkärin arvioidessa sen tarpeelliseksi</li> <li>- Lääkehoitoon ei varauduta</li> <li>- Ensiapupiste sijaitsee teltassa</li> <li>- lähtöön varataan ensiapulaukku</li> <li>- Vakavassa sairaus- tai onnettomuustilanteessa, esimerkiksi silloin kun potilas ei ole normaalisti heräteltävissä ja puhekontaktissa, on soitto 112 ensisijaista. Hätäpuhelu ei saa viivästyä siksi, että paikalle odotetaan ensiapuhenkilöstöä.</li> </ul>
--	---

Pohjakarttaan on merkitty ensiapupisteen sijainti.

### **Henkilömäärä**

Arvio samanaikaisesti läsnä olevan yleisön maksimimäärästä 50 henkilöä

Arvio samanaikaisesti läsnä olevan henkilökunnan määrästä 20 henkilöä

Tapahtumatilan rakennusluvan mukainen maksimihenkilömäärä:

Tilan nimi: henkilöä

Tilan nimi: henkilöä

Ulkotapahtuman laskennallinen maksimihenkilömäärä 300 henkilöä

*Ohje: Maksimihenkilömäärää laskettaessa huomioidaan koko tapahtuman henkilömäärä (yleisö, henkilökunta, esiintyjät jne.). Ulkotapahtumissa maksimihenkilömäärä lasketaan pääsääntöisesti siten, että henkilöä kohden varataan 1 m<sup>2</sup> vapaata pinta-alaa. Vapaaseen pinta-alaan ei lasketa esiintymislava tms. tilaa eikä vaatesäilytys-, wc- tai varastotiloja. Käytettävissä oleva uloskäytävien leveys voi rajoittaa maksimihenkilömäärää (kts. pelastussuunnitelman laadintaoppaan kohta poistumisjärjestelyt).*

Tapahtumatilan rakennusluvan mukaista maksimihenkilömäärää ei ylitetä / ulkotapahtuman laskennallista maksimihenkilömäärää ei ylitetä. Henkilömäärää valvotaan koko tapahtuman ajan laskeamalla sisään ja ulos menijöiden määrä sekä tarkkailemalla tapahtuma-alueen sisällä tapahtuvaa liikkeitä. Mikäli tapahtuma-alueen maksimihenkilömäärä on täynnä, alueelle pääsy estetään.

### **Palo-osastointi**

Tapahtuman aikana palo-osastointia ei heikennetä. Palo-ovet pidetään suljettuna ja salvattuna koko tapahtuman ajan. Palo-ovia ei kiillata auki. Palo-osastoinnin asianmukaisuus tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana.

### **Pelastustiet ja muut ajoreitit tapahtumapaikalle**

Pelastustie on hälytysajoneuvoille tarkoitettu ajotie. Pelastusteiden ja muiden ajoreittien esteettömyys tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana.

Pelastuslaitoksen opastamisesta paikalle huolehtii liikenteenohjaajat ja opasteet. Pohjakarttaan on merkitty pelastusteiden ja muiden ajoreittien sijainnit.

### **Poistumisjärjestelyt**

Ennen tapahtuman alkua ja säännöllisesti tapahtuman aikana varmistetaan, että kaikki poistumistiet ovat esteettömät ja avaimitta avattavissa poistumissuuntaan. Poistumisreitit on merkitty valaistuin tai jälkivalaisevin poistumisopastein.

Ulkotapahtuma: Samanaikaisesti paikalla olevan maksimihenkilömäärän (yleisö + henkilökunta) vaatima poistumisreittien yhteenlaskettu leveys on rajoittamaton, koska joka suuntaan voi poistua.

*Ohje: Tapahtuma-alueelta on oltava vähintään kaksi erillistä tarkoituksenmukaisesti sijoitettua poistumisreittiä. Poistumisreittien on oltava kulkukelpoisia sekä esteettömiä ja niiden on avauduttava hätätilanteessa helposti poistumissuuntaan. Poistumisreittien yhteenlaskettu leveys lasketaan pelastussuunnitelman laadintaoppaan Poistumisjärjestelyt-kohdassa olevan mallin mukaisesti.*

Pohjakarttaan on merkitty poistumisjärjestelyt.

### **Sisusteet**

Sisusteita ovat esimerkiksi verhot ja muut riippuvat tekstiilit ja kankaat, banderollit, pehmustetut istuinhuonekalut, irtomatot sekä muut käyttötapansa ja -materiaalinsa puolesta näihin rinnastettavat tuotteet.

Kaikki tapahtumassa käytettävät sisusteet ovat paloturvallisia. Sisusteiden luokkatodistukset ovat saatavilla tapahtumapaikalla.

### **Tapahtuman keskeyttäminen ja evakuointijärjestelyt**

Tapahtuman poikkeustilanteet, kuten tulipalo, sään aiheuttamat tilanteet, tilapäisten rakenteiden sortuminen sekä häiriökäyttäytymistilanteet voivat aiheuttaa tapahtuman keskeyttämistarpeen. Tapahtuma tai osa siitä voidaan joutua keskeyttämään kokonaan tai hetkellisesti. Vakavissa poikkeustilanteissa tapahtuma-alue tai osa siitä voidaan joutua evakuoimaan.

Tapahtuman keskeyttämisestä ja evakuoinnista päättää tapahtuman järjestäjä, turvallisuudesta vastaava henkilö tai viranomainen.

Evakuointitilanteessa tapahtuman järjestyksenvalvojat ja muu henkilöstö opastavat yleisöä poistumaan pois päin vaarasta käyttäen lähimpiä poistumisreittejä. Yleisön opastamisessa hyödynnetään tapahtuman äänentoistolaitteistoa ja/tai megafoneja.

Suuremmissa tapahtumissa tässä kuvataan tarkemmin evakuointijärjestelyt, kuten evakuointitilanteiden ennakoiminen, tarkempi ohjeistus evakuoinnin toteuttamiseen sekä ohjeet evakuointikuulutuksiin.

### **Tilapäiset rakenteet**

Tilapäinen rakenne	Määrä (kpl)	Koko
Lava		
Katsomo		(koon lisäksi myös katsomon istumapaikkojen määrä)
Teltha	4	4m*6m
Muu, mikä?		

Teltojen osalta noudatetaan seuraavaa:

- teltan henkilömäärä on mitoitettu samoin kuin kokoontumistilan henkilömäärä (kts. kohta henkilömäärä)

- telttakangas on vaikeasti syttyvää materiaalia (SL1, DIN4102 B1 tai vastaava)
- teltasta on vähintään kaksi poistumisreittiä, joiden leveys on määritetty samoin kuin kokoontumistilassa (ks. kohta poistumisjärjestelyt)
- teltan uloskäytävät on opastettu. *(Ohje: Pienissä teltoissa opastus voidaan tehdä jälkiheijastavilla poistumisreittien merkeillä. Suuret teltat, yli 300 m<sup>2</sup>, varustetaan akkuvarmennetuilla poistumisreittien merkeillä ja valaistuksella. Mikäli teltasta on yli 30 % seinäpintaa avoinna, se voidaan luokitella katokseksi tai avonaiseksi rakenteeksi, jolloin opasteiden vaatimus katsotaan tapauskohtaisesti.)*
- teltta on sijoitettu riittävän kauas rakennuksesta. *(Ohje: Yksittäiset alle 20 m<sup>2</sup> teltat sijoitetaan pääsääntöisesti vähintään 4 metrin päähän rakennuksista. Isompien telttojen sekä telttaryhmien etäisyys rakennuksesta on pääsääntöisesti vähintään 8 metriä.)*
- teltan sijoituksessa on huomioitu myös pelastustiet sekä läheisten rakennusten poistumisreitit. Teltta-alueelle varataan pelastustiet, joiden leveys on vähintään 3,5 metriä.
- teltan valmistajan pystytysohjeita noudatetaan
- teltta on kiinnitetty tukevasti alustaansa valmistajan tai pätevän suunnittelijan ohjeen mukaisesti esimerkiksi betoni- tai vesipainoin. *(Ohje: Mikäli käytössä ei ole valmistajan tai suunnittelijan laatimia ohjeita, enintään 300 m<sup>2</sup> telttojen pystyttämiseen suositellaan seuraavaa:*
  - o rungon osat kytketään toisiinsa lukittavilla liittimillä
  - o teltan vakauttamiseen vaikuttaa muun muassa teltan rakenne, korkeus ja muoto. Irtopainoja käytettäessä pienten telttojen jokaisessa kulmassa on vähintään seuraavat painot: 2 x 2 teltta 15 kg/tolppa; 4 x 4 teltta 62 kg/tolppa; 5 x 5 teltta 96 kg/tolppa; ja 6 x 6 teltta 139 kg/tolppa. Minimipainot koskevat telttoja, joissa on kattopressu ja mitoittava tuulen nopeus on enintään 15 m/s. Voimakkaammalla tuulella on poistettava kattopressu tai lisättävä painoja.
  - o teltat kiinnitetään maa-ankkureihin tai irtopainoihin kuormaliinoilla, joiden murtolujuus on vähintään 250 kg. Narut tai vastaavat eivät ole luotettavia kiinnityksiä.
  - o Tämän ohjeen mukaisesti kiinnitetyt teltat eivät välttämättä pysy kiinnitettynä rajuilman sattuessa. Tämän vuoksi rajuilman sattuessa noudatetaan pelastussuunnitelmaan kirjattuja toimintaohjeita sekä sääolojen seuraamista.)
- Rajuilman sattuessa tai tuulen yltyessä yli 15 m/s telttojen kiinnitystä tehostetaan tai telttojen käyttö keskeytetään. Ihmiset ohjataan pois telttojen läheisyydestä ja teltat puretaan, jos se on mahdollista. Mikäli valmistaja on antanut muita ohjeita, noudatetaan niitä.

Katsomoiden osalta noudatetaan seuraavaa:

- katsomo rakennetaan Suomen RakMk osan F2 (2001) vaatimusten mukaisesti
- kaide rakennetaan, kun putoamiskorkeus ylittää 500 mm tai putoamisen tai harhaan astumisen vaara on olemassa
- kiinteäistuumisen istuinalueen penkkirivin jatkeeksi ei sijoiteta irtoistuimia
- istuimet kiinnitetään alustaan, mikäli istuinalueen lattia on kalteva tai istuinrivien lattioiden välillä on tasoeroja. Irtoistuimia saa käyttää lattiapinnaltaan vaakasuorassa tilassa, jossa istuimet on sijoitettu pöytien ympärille.
- istuinrivien kulkuvälin vapaa leveys on riittävä suhteessa kulkuväliä käyttävien henkilöiden määrään ja istuimien laatuun. Istuinrivien kulkuvälin vapaa leveys suhteessa istuinten laatuun ja rivin paikkalukuun suunnitellaan Suomen RakMk F2 (2001) taulukon 4.4.2 mukaan.
- katsomon kulkureittien portaiden nousu on enintään 180 mm ja etenemä vähintään 270 mm. Katsomon portaiden avoaskelmien välit on tukittava siten, että avoaskelmien välistä ei saa mahtua yli 110 mm:n mittainen kuutio.
- portaassa ja luiskassa käsijohde asennetaan koko pituudelle. Käsijohde mitoitetetaan niin, että siitä saa tukevan otteen. Käsijohteen pää on muotoiltava turvalliseksi.
- jos tilassa on yli 60 tuolia, ne kytketään toisiinsa vähintään neljän ryhmissä, jollei tuoleja ole sijoitettu pöytien ympärille
- katsomon valmistajan pystytysohjeita noudatetaan.

Pohjakarttaan on merkitty kaikkien tilapäisten rakenteiden sijainnit.

### **Tilapäiset sähköasennukset ja energianjakelun katkokset**

Sähkön käytössä noudatetaan seuraavaa:

- sähköasennukset ovat tehneet kelpoisuusvaatimuksen täyttävät henkilöt ja yritykset
- kulkureiteillä ja poistumisreiteillä olevat johdot on suojattu esimerkiksi kaapelikouruilla, kumimatoilla, upottamalla maahan tai nostamalla ylös

- ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja
- ulkona käytettävät sähkölaitteet ovat suojamaadoitettuja, suojaeristettyjä tai suojajännitteellä toimivia. Kuivissa ulko-olosuhteissa voidaan tilapäisesti käyttää myös sisäkäyttöön tarkoitettuja suojamaadoitettuja tai suojaeristettyjä laitteita. Näissä tilanteissa laitteet on eristetty maasta sekä suojattu sateelta ja kosteudelta.
- tilapäisistä sähköasennuksista laaditaan asennustodistus, joka on saatavilla tapahtumapaikalla.

Aggregaattien käytössä noudatetaan seuraavaa:

- aggregaatit on sijoitettu riittävän etäälle rakennuksista, rakenteista, liikenneväylistä ja yleisöalueesta
- aggregaattien käytössä noudatetaan Vaaralliset kemikaalit -kohdassa mainittuja turvallisuusjärjestelyitä.

Pohjakarttaan on merkitty aggregaattien sijainnit.

Energianjakelun katkostilanteiden osalta noudatetaan seuraavaa:

- poistumisreittien valaistus on varmistettu myös katkostilanteissa esimerkiksi akkuvarmennetuilla poistumisreitimerkinnöillä, aggregaateilla tai käsivalaisimilla
- ihmisten opastamiseen on varauduttu megafoneilla tai erillisellä lähteellä varmennetulla äänentoistolaitteistolla.

### **Tuliesitys ja pyrotekniset tehosteet**

Tapahtumaan liittyy tuliesitys, josta on tehty erillinen ilmoitus. Ilmoitus on suunnitelman liitteenä. Ohje: Ilmoitus tuliesityksestä -lomake löytyy kumppanuusverkoston verkkosivuilta.

Tapahtumaan liittyy pyrotekninen tehostetoteutus, josta on tehty erillinen ilmoitus. Ilmoitus on suunnitelman liitteenä. Ohje: Ilmoitus tehosteiden käytöstä -lomake löytyy kumppanuusverkoston verkkosivuilta.

### **Vaaralliset kemikaalit**

Yleisötapahtumissa vaarallisia kemikaaleja ovat esimerkiksi tyypillisesti käytössä olevat nestekaasu ja aggregaattien polttonesteet.

Vaarallisten kemikaalien käyttötarkoitus

- Rakennuksen/teltan/alueen lämmitys
- Sähköntuotanto
- Tehosteet/pyrotekniikka
- Tuliesitys
- Muu, mikä?

Käytössä olevien vaarallisten kemikaalien yhteenlaskettu määrä	litraa
Varastossa olevien vaarallisten kemikaalien yhteenlaskettu määrä	litraa
Käytössä olevat vaaralliset kemikaalit	

Nestekaasun käyttötarkoitus

- x Ruoanlaitto/lämmitys
- Rakennuksen/teltan/alueen lämmitys
- Tehosteet/pyrotekniikka
- Muu, mikä

Käytössä olevan nestekaasun yhteenlaskettu määrä	5 kg
Varastossa olevan nestekaasun yhteenlaskettu määrä	5 kg

Vaarallisten kemikaalien osalta noudatetaan seuraavaa:

- vaarallisten kemikaalien käytössä noudatetaan riittävää varovaisuutta

- vaarallisten kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita noudatetaan
- käyttöpaikan ja varastointipaikan läheisyyteen sijoitetaan vähintään yksi 6 kg:n käsisammu-  
tin, joka on teholuokaltaan vähintään 34 A 183 BC sekä sammutuspeite
- varastointipaikka on merkitty tarvittavilla CLP-asetuksen mukaisilla varoitusmerkeillä sekä  
tupakoinnin ja avotulen teon kieltävin merkein
- ulkopuolisten pääsy vaarallisten kemikaalien varastointipaikkaan on estetty
- vaarallisten kemikaalien käytössä huomioidaan ympäristön suojelu. Ympäristölle vaaralliset  
nesteet on sijoitettu valuma-altaisiin ja käyttö- sekä varastointipaikkojen läheisyyteen on va-  
rattu riittävästi imeytysainetta.

Nestekaasun osalta noudatetaan **yllä olevien lisäksi** seuraavaa:

- käytetään pääsääntöisesti 5 tai 6 kg:n nestekaasupulloja
- komposiittipullojen käyttöä suositellaan
- kaikki tapahtuma-alueella olevat nestekaasupullot ovat kytkettyinä käyttölaitteisiin
- mahdolliset varapullot ja tyhjät pullot säilytetään ennalta määritellyssä varastotilassa
- nestekaasulaitteet ovat CE-merkittyjä
- nestekaasuletkut täyttävät niille asetetut määräykset
- nestekaasuletkuun ei asenneta ilman sulkuja olevaa t-liitäntää
- nestekaasulaitteet ja -asennukset tarkastetaan ennen käyttöönottoa, erityisesti tarkastetaan  
nestekaasuletkujen liitokset (esim. saippualliuoksella)
- sisätiloissa käytetään vain sisätiloihin soveltuvia nestekaasulaitteita. Laitteen soveltuvuus si-  
sätiloissa käytettäväksi on varmistettu laitteen valmistajalta tai käyttöohjeista.

Pohjakarttaan on merkitty vaarallisten kemikaalien käyttöpaikkojen ja varastointipaikkojen sijainnit.

### **Henkilökunnan ja yleisön perehdytys ja ohjeistus**

Kuvaa tässä, miten tapahtuman henkilökunnan perehdytys ja ohjeistus toteutetaan. Kohdassa ku-  
vataan myös yleisölle annettavat ohjeet.

Pelastussuunnitelma jaetaan toimitsijoille ja pyydetään perehtymään siihen.

#### 4. LIITTEET

Pohjakartta

Tarkistuslista

Tarvittaessa:

Ensiapusuunnitelma

Ilmoitus tuliesityksestä

Ilmoitus tehosteiden käytöstä

Liikennesuunnitelma

Muut liitteet:







## TARKISTUSLISTA

	OK	Ei käytössä	Korjattava / korjauksen vastuuhenkilö
Pelastussuunnitelma on laadittu ja toimitettu pelastuslaitokselle viimeistään 14 vrk ennen tapahtumaa.			
Tarvittavat ilmoitukset muille viranomaisille (mm. poliisi, Tukes, ympäristönsuojeluviranomaiset, aluehallintovirasto) on tehty ja viranomaisluvut on hankittu.			
Tuliesityksestä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen esitystä.			
Pyroteknisten tehosteiden käytöstä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen aiottua käyttöä.			
Ilotulitusnäytöksen järjestämisestä on ilmoitettu paikkakunnan poliisille viimeistään 14 vuorokautta ennen näytöksen järjestämistä.			
Tilapäismajoituksesta on ilmoitettu viimeistään 14 vuorokautta ennen majoituksen alkua pelastuslaitokselle ja paikallisia ohjeistuksia noudatetaan.			
Alkusammutuskalustoa on riittävä määrä. Kalusto on esteettömästi saatavilla ja sen sijainti on opastettu.			
Automaattiselle paloilmoittimelle on tehty tarvittavat irtikytkennät ja korvaava palovartiointi on järjestetty.			
Tapahtumaan on varattu riskiarvion perusteella määritelty ensiapuvalmius.			
Tapahtuma-alueen tai -tilan maksimihenkilömäärä on tiedossa ja sitä valvotaan.			
Palo-ovet pidetään suljettuina ja salvattuina. Palo-ovia ei kiihlata auki.			
Pelastustiet ovat merkitty asianmukaisesti ja ne pidetään esteettöminä.			
Poistumisreitit ovat kulkukelpoisia sekä esteettömiä.			
Sisusteet ovat vaikeasti syttyviä (SL1, DIN 4102 B1 tai vastaava).			
Tapahtuman keskeyttämisen ja evakuoinnin järjestelyt on suunniteltu ja ohjeistettu etukäteen.			
Tilapäisten rakenteiden osalta noudatetaan valmistajan antamia ohjeita sekä muita määräyksiä ja ohjeita.			
Tilapäisten sähköasennusten osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.			
Energiajakelun katkoksiin on varauduttu.			
Vaarallisten kemikaalien käytön sekä säilytyksen osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.			
Tapahtuman henkilöstö ja yleisö on perehdytetty ja ohjeistettu.			

**Tapahtuman vastuullinen järjestäjä vastaa tämän pelastussuunnitelman toimeenpanosta ja sitoutuu noudattamaan tässä suunnitelmassa esitettyjä järjestelyitä.**

**Tapahtuman vastuullinen järjestäjä sitoutuu tekemään suunnitelmaan tarvittavat muutokset, jotta tämä suunnitelma vastaa tapahtuman todellisia järjestelyitä.**

**Pelastussuunnitelma lähetetään viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtuman alkua alueen pelastusviranomaiselle.**